

نام و نام خانوادگی:	نام واحد آموزشی:	نخبگان علامه طباطبایی	نوبت امتحانی:	میان ترم اول	ساعت امتحان:	۷:۳۰ صبح
سئوال امتحان درس:	پایه:	هشتم	مقطع:	دوره اول متوسطه	وقت امتحان:	۷۵ دقیقه
فارسی	نام دبیر / دبیران:	گروه مولفان نخبگان	سال تحصیلی:	۱۳۹۵ - ۱۳۹۶	تعداد برگ سئوال:	۲ صفحه

شماره سوال	متن سوال	بارم
۱	معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) به درگاه لطف و بزرگیش بر / بزرگان نهاده بزرگی ز سر ب) عقلها حیران شود کز خاک تاریک نژند/ چون برآید این همه گل‌های نغزِ کامکار؟ ج) کشور ما همواره، سرزمین سپندِ فرّ و فروغ و فرهیختگی بوده است. د) حکیمی گفته است: «افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند.» ه) پس او در روز پلک‌ها را بر سیاهی دیده‌ها می‌اندازد و شب را چونان چراغی برمی‌گزیند.	۵
۲	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بشر ماورای جلالش نیافت ب) سیل و طوفان، نعرهٔ توفنده‌اش ج) گاه به زردی زر ناب د) ایران خاستگاه بخردان است ه) کاین تماثیل از کجا آمد پدید؟ و) نستوه و استوار چون کوه ز) دشمنی که جز پلشتی نمی‌تواند	۲
۳	درک مطلب مفهوم قسمت‌های مشخص شده در ابیات و عبارت زیر را بنویسید. الف) جهان متفق بر الهیتش / فرومانده از کنه ماهیتش ب) در برابر بزرگی و والایی این دو سر فرود آورد. ج) عادت او نیست خشم و دشمنی / نام او نور و نشانش روشنی	۳
۴	برترین و گرامی‌ترین ارمغان «ایران» به دیگر سرزمین‌ها چیست؟	۰/۷۵
	دانش‌های ادبی	
۵	شعر «صورتگر ماهر» در چه قالبی سروده شده است؟	۰/۲۵
۶	آرایه‌های ادبی را در بیت‌های زیر بیابید. الف) یکی را به سر برنهد تاج بخت/ یکی را به خاک اندر آرد ز تخت ب) برق از شوق که می‌خندد بدین سان قاه‌قاه؟ / ابر از هجر که می‌گرید بدین سان زار زار؟	۲
۷	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید: الف) شاعری که در اصفهان در خدمت شاه عباس دوم بود و عنوان ملک الشعرا بی یافت. ب) قآنی از شاعران دورهٔ قاجار و هنر او در است. ج) کتاب «.....» تاریخ مفصل جهان به شمار می‌آید و نویسندهٔ آن است.	۱

		دانش‌های زبانی
۸	در عبارت زیر جمله‌ها را مشخص کنید و بگویید هر جمله از نظر شیوه‌ی بیان چگونه است: ده روز محرم می‌گذشت آن روز از آسمان آتش می‌بارید خورشید بی‌رحمانه می‌سوخت چند روزی بود که سپاه دشمن آب را قطع کرده بود.	۱
۹	زمان فعل‌ها را مشخص کنید: اگر در خانه‌ای شوی که به نقش و گچ کنده باشند روزگاری دراز صفت آن گویی و تعجب کنی.	۱
۱۰	در مصرع اول بیت زیر، جمله چندجزئی است. اجزای آن را مشخص کنید. هر چه می‌پرسیدم از خود خدا / از زمین از آسمان از ابرها	۱
۱۱	موارد زیر را کامل کنید: الف) پاینده + ی ← ب) پرنده + ان ←	۰/۵
۱۲	در مصرع اول بیت زیر نهاد و مفعول را مشخص کنید: آه سرد می‌کشد باد، باد داغدار / خاک می‌زند به سرآسمان سوگوار	۰/۵
۱۳	کدام بیت مفهوم ضرب‌المثل «ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است» را بیش‌تر در بردارد: (۱) دل از دیرِ کار غمگین مدار / تو نیکی طلب کن نه زودی کار (۲) میفکن کول (پوستین) چون بهار آیدت / که هنگام سرما به کار آیدت (۳) نه همه سال کار هموار است / نه به هر وقت حال یکسان است (۴) پشیمان نگردهد کس از کار نیک / نکوتر ز نیکی چه چیز است و یک	۰/۵
۱۴	همه‌ی گزینه‌ها به جز در بردارنده‌ی مفهومی مشترک هستند: (۱) یکی را به سر بر نهد تاج بخت (۲) گروهی بر آتش برد ز آب نیل (۳) گلستان کند آتشی بر خلیل (۴) کلاه سعادت یکی بر سرش	۰/۵
		حفظ شعر
۱۵	گفتم:، خوش‌تر ز شادمانی / گفتم:، غم نیز شادمان است.	۱
۲۰	جمع نمرات	

دانش آموز گرامی جهت مشاهده پاسخ تشریحی آزمون امروز، به کانال بانک سوالات نخبگان مراجعه کنید.

<https://telegram.me/banksoalnokhbegan>

پاسخنامه ادبیات فارسی هشتم

شماره سوال	متن پاسخ
۱	معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.
الف	بزرگان در برابر خداوند بزرگی خود را فراموش و فروتنی و تواضع اختیار می کنند.
ب	عقل انسان سرگشته می شود که از خاک سرد و بی روح چگونه این همه گل های سرخ زیبا می روید.
ج	کشور ما همیشه سرزمین پاک و مقدس شکوه و روشنایی و دانایی و علم آموختگی بوده است.
د	دانشمندی گفته است: حسرت می خورم که جوان تجربه ندارد و انسان پیر توانایی انجام کار را ندارد.
هـ	خفاش در روز چشم هایش را می بندد و شب برای او مانند چراغی است
۲	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
الف	آن سو، پشت / عظمت
ب	خروشان
ج	خالص
د	مبدأ، محل پیدایش
هـ	شکل ها
و	خستگی ناپذیر
ز	آلودگی
۳	درک مطلب مفهوم قسمت های مشخص شده در ابیات و عبارت زیر را بنویسید.
الف	ناتوانی در شناخت ذات خداوند(۱)
ب	احترام گذاشتن و فروتنی کردن(۱)
ج	نور نام خدا است و روشنی و بزرگی ذاتی اوست و از تاریکی در وجودش خبری نیست.(۱)
۴	اندیشه(۰/۲۵)، خرد(۰/۲۵)، فرهنگ(۰/۲۵)
	دانش های ادبی
۵	قصیده(۰/۲۵)
۶	الف) بیت اول: کنایه از به عظمت و سعادت رساندن / تلمیح به تعز من تشاء و تذال من تشاء (۰/۵) بیت دوم: کنایه از پست کردن (۰/۵) ب) بیت اول: خندیدن برق و گریستن ابر: تشبیه (۰/۵) بیت دوم: می خندد و می گرید: تضاد(۰/۵)
۷	الف) صائب تبریزی (۰/۲۵) ب) قصیده سرایی(۰/۲۵) ج) جامع التواریخ(۰/۲۵) / خواجه رشیدالدین فضل الله(۰/۲۵)
	دانش های زبانی
۸	<u>ده روز محرم می گذشت / آن روز از آسمان آتش می بارید / خورشید بی رحمانه می سوخت</u> زبانی(۰/۲۵) ادبی(۰/۲۵) ادبی(۰/۲۵) <u>چند روزی بود که سپاه دشمن آب را قطع کرده بود</u> زبانی(۰/۲۵)
۹	اگر در خانه ای شوی که به نقش و گچ کنده باشند روزگاری دراز صفت آن گویی و تعجب کنی مضارع التزامی(۰/۲۵) ماضی التزامی(۰/۲۵) مضارع اخباری(۰/۲۵) مضارع اخباری(۰/۲۵)
۱۰	هر چه می پرسیدم از خود از خدا مفعول(۰/۲۵) فعل(۰/۲۵) من: نهاد محذوف - جمله چهار جزئی(۰/۲۵)

الف) پایندگی (۰/۲۵) / ب) پرندگان (۰/۲۵)	۱۱
آه سرد می کشد باد، باد داغدار مفعول نهاد (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۱۲
گزینه ۱) دل از دیوی کار غمگین مدار / تو نیکی طلب کن نه زودی کار (۰/۵)	۱۳
گزینه ۲) گروهی بر آتش برد ز آب نیل (۰/۵)	۱۴
حفظ شعر	
مرا غم تو (۰/۵) / که در ره ما (۰/۵)	۱۵